

Haven i EF Grønnehavegaard

Ansvar og opgavevaretagelse

- Bestyrelsen har ansvaret for at de grønne arealer fremstår vedligeholdte og svarer til ejendommens karakter, jf. foreningens vedtægter.
- Bestyrelsen arbejder på baggrund af en haveplan og aftaler havens vedligeholdelse og fornyelser på sine møder.
- Bestyrelsen kan delegere opgaver vedr. haven til viceværten (jf. gældende jobbeskrivelse) og eksterne leverandører.
- Bestyrelsen kan invitere interesserede medlemmer til havearbejdsdage og aftale separate haveopgaver med interesserede medlemmer i dialog med viceværten.

Styrende principper for havedesign

- Målet med haven er at bidrage med høj herlighedsværdi til den repræsentative og gennemførte arkitektoniske helhed, Grønnehavegaard er. Bevarelse af den oprindelige, arkitekttegnede havanlæg er udgangspunktet for alle fornyelser. Havedesign og haveinventar skal harmonere med ejendommens karakter: En etagebygning i funkisstil fra 1934.
- Vi søger vejledning i [Bygningskultur Danmarks udgivelse Funkishuset](#), hvor funkistidens ambitioner med de grønne omgivelser er beskrevet. Vi lægger vægt på følgende principper:
 - En parklignende, åben og præsentabel forhøjet: En græsplæne anlagt med et bredt, afgrænset bed, hvor beplantningen er mindre buske og træer, gerne stedsegrønne.
 - En gårdhave, som er mere ugenert, privat og velegnet til ophold og leg. Her er beplantningen mere romantisk og vild i sin stil.
 - Haven skal være rationel, fornuftig og praktisk og ikke kræve alt for meget pasning.
- Foreningen er medlem af Haveselskabet og bruger primært selskabets rådgivning, som er gratis, i spørgsmål om planter i haven.
- Biodiversitet (flora og fauna) og forskønnelse i alle 4 årstider skal være kendetegnende for havearealerne.

Opmærksomhedspunkter

- Jordbunden på ejerforeningens matrikel er ikke velegnet til at dyrke spiselige planter.
- Der plantes ikke klatreplanter ved bygningens vægge af hensyn til murværket.

Haveplan, som opdateres og behandles løbende på bestyrelsesmøder

Marts 2026

Haveplan for 2026

Vi har fået en ny vicevært i år. Havegruppen gennemgår haveplanen med viceværten, når den er opdateret og godkendt på bestyrelsesmødet. Havegruppen koordinerer havearbejdet med viceværten og hjælper til med praktiske haveopgaver efter fælles aftale.

Havearbejdet vil i 2026 primært handle om at det nye bed mod parken får en god etableringsfase samt vedligeholdelse af eksisterende beplantning.

Budget

Der forventes ikke større inventaranskaffelser og heller ikke større anlægsmæssige fornyelsesopgaver i haven i år. Der er tale om vedligeholdelse og mindre anskaffelser ifm. udfyldning af plantemæssige "huller" i bedene. Der anskaffes evt. noget nyt værktøj efter viceværtens ønske.

Beskæring

- De gamle rosenbuske og klatreroser klippes godt ned i foråret.
- Vi fjerner blade og smågrene på kirsebær-laurbærbusken ved grillpladsen nedefra ("blotter dens knæ"), for at lette dens udtryk og for at beplantningen rundt omkring den kan få mere lys.
- Det grønne tag på skraldeskuret holdes fri for selvplantede træer.
- Den opstammede kristtjørn, som vokser uhensigtsmæssigt foran vinduet af stueejligheden i 39, beskæres eller fældes. Fældes den, plantes der buske, som ikke bliver så høje.
- Vi gør et forsøg på at beskære hækken foran bestyrelseslokalets vindue således, at man kan få adgang til at malerbehandle vindueskarmen, men at hækken stadig fungerer som indbrudssikring.
- Andet vedligeholdelsesmæssig, alment beskæringsarbejde foretages rettidigt. Særligt er vi opmærksomme på, at efeu ved opgang 39 holdes kort på bagsiden af krukken, så den ikke får fat i bygningens mursten og mørtel, og at fyrretræet holdes fri for efeu, som besluttet på junimødet 2024.

Beplantning

- I forhaven langs 133-137 er der fokus på det nye bed langs gangstien, og her skal vi også i år være opmærksomme på at vande godt, så planterne får en solid start og bedet bliver frodigt. Vi følger særligt op på hvorvidt tulipanerne kommer igen og hvordan det går med helleboruser. Vedr. plantevalg: se Dokumentation 2024.
- Eksisterende planter i det gamle blomsterbed langs facaden ved 133-137 ses som en "plantebank" og flyttes andre steder på matriklen, hvor der opstår huller i beplantning. Det gamle bed tones ned for at undgå en vild og romantisk udtryk i den del af vores have, som skal give et stramt og parklignende indtryk, jf. designprincipperne. Der sås græs ved facaden, hvor planter er flyttet.
- I 2026 samler vi alle roser på matriklen på gårdsiden; supplerer nuværende bede og laver evt. en ny. Der plantes ikke nye og flere roser. *Der skal noteres med tak, at vi får stor hjælp af en beboer til løbende klipning af roser, hvilket er et stort arbejde.*
- De 2 bede langs gangstien fra nr. 10 er meget tørre, og der eksperimenteres med egnede planter. Vi går efter diversitet i plantevalg.
- Vi sår frø af hjemmehørende sommerblomster ved raftehegnet på grillpladsen.

Græsslåning

- Græsset i gården holdes kort.
- Græsset i forhaven mellem 133 og 137 holdes kort.
- I forhaven foran 39, som er afgrænset af en høj hæk og derfor har en mere privat karakter, kan græsset i midten gro længere, med de vilde markblomster, som af sig selv dukker op, med tanke på

øget biodiversitet på matriklen.

Gødning

- Tulipaner gødes miljøvenligt i starten af marts, når de første blade stikker op – men ikke i det nye bed i år.

Glatførebekæmpelse

- I 2023 besluttede bestyrelsen ikke at salte mere og har med lidt varierende held brugt murergrus som alternativ til salt.
- Fra januar 2026 er det ikke længere viceværtens opgave, ekstraordinært at møde op ved snefald og glatføre – denne opgave udliciteres.
- I januar-marts 2026 havde foreningen en aftale med JB ejendomme om snerydning og glatførebekæmpelse med grus/sand.
- Kommunen har i 2025/26 forbudt brugen af salt for grundejere, hvilket bestyrelsen gerne vil støtte op om. "Strø med grus, sand, CMA eller lignende på færdselsarealer og trapper. Du må ikke benytte kemiske midler, såsom salt og andet, til at smelte sne og is på fortovsstrækninger med flisebelægning, samt hvor der er beplantning, vejtræer, hækbeplantning, græsrabatter og lignende. Årsagen til, at der ikke må benyttes salt er, at saltet nedbryder flisebelægningerne på fortovene. Der er også risiko for, at saltet skader grundvandet på grund af nedsivning i fuger med videre. Derudover kan saltet skade tilgrænsende beplantning, træer med videre." [Læs mere](#)
- Vicevært og bestyrelsen undersøger løbende, hvilken type glatførebekæmpelse er bedst egnet, både i det praktiske arbejde og resultatmæssigt, så beboere føler sig trygge.
- Har vi behov for at opbevare og stille (ny og sammenfejlet) grus til rådighed udendørs, anskaffes en overdækket beholder, fx fra [Lomax](#) eller [Tressudemiljø](#) (ca 3.000 kr.).

Dokumentation for 2025: Året der gik i haven

I forhold til 2024 faldt udgifterne til haven markant, da vi i 2024 havde satset ekstraordinært i at opgradere de grønne omgivelser. Der blev kun købt jord, til 1.560 kr.

Der var fokus på at hensigtsmæssigt flytte og dele planter. Den unge mørklilla syren, som voksede uhensigtsmæssigt foran vinduet af stueejligheden i 39, blev flyttet til gården, hvor vi skulle fælde en gammel syren ifm. gårdprojektet i 2020. Den store gamle buske th for 135 blev som planlagt befriet af slyngplanter og beskåret. Som besluttet på junimødet-24, blev væksten af efeu i fyrretræet løbende begrænset.

Dokumentation for 2024: Året der gik i haven

Forhaven foran 39

Vi rationaliserede og forskønnede forhaven ved at fjerne rosenbuskene, som ikke er tidstypiske for 1930'ernes funkis-forhaver. Vi fik plantet 3 buske, som også er lettere at passe, og lagde forårsløg i bedet ved facaden. Vi fik fornyet hækken langs indkørslen til gården, som havde store huller.

Forhaven ved stien (8 og 10): Vi har jordforbedret, hvor der ikke vokser hæk, plantet nyt og lagt forårsløg.

Forhaven foran 133-137

Efter fejlslagne forsøg i tidens løb med først liguster- og så bøgehæk som afgrænsning af foreningens græsarealer fra den offentlige sti til Grøndalsparken, fik vi i oktober-24 anlagt et bredt bed ved forkanten af forhaven, afgrænset med en stenkant. Stenkanten tjener som værn mod vejsalt og er formet som en afspejling af stenkanten på modsat side af stien. Køge Anlægsgartner stod for både etablering af stenkant og gartnerarbejde. Vi fik udskiftet jord og plantet både træer, forskellige og primært stedsegrønne, men også blomstrende buske og bunddække i form af stauder samt lagt forårsblomstrende løg. Udgiften løb som budgetteret op på 130.000 kr.

Vi ansøgte Havekulturfonden om tilskud til afgrænsningsprojektet, men fik afslag: "Bestyrelsen har vurderet, at fondens midler for tiden desværre ikke er tilstrækkeligt store til at kunne støtte projekterings- og anlægsprojekter."

Vi prøvede at få kommunen med i projektet, da problemet i grund og bund handlede om dårlige vækstforhold: saltet smeltevand fra kommunens side på vores matrikel/i vores hæk. Vi fik afslag, men fik dem dog til at etablere en chaussésten-rende ved indgangen til 137, hvor vandet løb på fliserne, og til at forme en fordybning, en rende i asfalten, ud for vores stenkant, til regn- og smeltevand.

I tråd med [funkisarkitekturens designprincipper](#) skal helhedsindtrykket i forhaven være repræsentativ og parklignende (i modsætning til romantisk og privat), og gerne være præget af en græsplæne og afgrænsede bede. Plantesammensætningen i det afgrænsede bed følger funkisprincipper i det, at størstedelen af buskene er stedsegrønne. Træer og buske skal have en naturlig form og ikke formklippes. Vi har lagt vægt på ikke at etablere en monokultur, men en mangfoldig helhed, som både er interessant for de forbigående at se på og for insektlivet, i alle 4 årstider.

Sammen med græsplænen bliver det afgrænsede bed det dominerende haveelement i forhaven. Det vil sige, at bedet ved husmuren nedtones og vægten flyttes til det afgrænsede bed. Nuværende beplantning ved facaden fungerer som en plantebank i forhold til huller i bedet og andre steder på matriklen. Græsplænen skal med tiden gro helt frem til facaden.

De forskellige buske skal blive det dominerende element i bedet. Der blev plantet flere blomstrende stauder for at skabe mest mulig biodiversitet i starten, mens buskene er små. Men bedets funktion er at afgrænse året rundt, og stauder vil forsvinde om vinteren. Derfor skal buskene vinde terræn. Vi stræber efter, at jorden bliver dækket med stedsegrønt, skyggetålende bunddække som Helleborus'er og Vinca Minor.

Træer og buske skal holdes unge ved beskæring, så fx hvid kornel ikke begynder at gro brune, gamle grene, men har kun unge, røde grene, som om vinteren vil spille smukt sammen med de stedsegrønne buske.

Ved evt. nyplantning skal man være opmærksom på de hårde vindforhold på stedet og begrænset direkte sol. På den ene side skygger bygningen og på den anden den høje beplantning på kommunens side. Der er kun eftermiddagssol i kort tid. Af løvfaldende buske er kornel-buske optimale og har smukke, farverige grene om

vinteren – de kommer i rødt, orange og grønt. Stedsegrønne buske skal være i overtal.

Vi fik etableret en siveslange i bedet, så vi kan rationalisere viceværtens vandingsopgave på denne side af ejendommen. Vi vander ikke længere ved facaden, for ikke at øge vandforbruget og for at skåne bygningen.

Gårdhaven

Ved grillpladsen har vi plantet overskuddet af de kæmpestenbræk, som ikke skulle bruges i bedet på parksiden.

Vi har etableret et vandelement til fugle og insekter. Og området omkring har vi plantet med bunddække Vinca Minor, som blomstrer fra tidligt forår til sent på sommeren. I blomsterbedet ved raftehegnet med de store roser er der lagt tulipanløg og efterårsblomstrende stauder.

Plantelister 2024

Forhaven foran 39

Der er plantet en mørklilla syren og to blå syriske roser samt 5m ligusterhæk.

Det nye bed – buske, træer og stauder

Beskrivelse latin	Beskrivelse	Alder	Størrelse
LIGUSTRUM VULG. 'LIGA'	Stedsegrøn Liguster	0/1/2H	50-80 CM
MAHONIA AQUIFOLIUM	Mahonie	CO/IK	BUSK
PYRACANTHA HYB. 'ORANGE GLOW'	Ildtorn	CO/IK	BUSK
ILEX CRENATA 'CONVEXA'	Dværgkristtorn	CO/IK	BUSK
CORNUS ALBA 'SIBIRICA'	Rødgrenet kornel	CO/IK	BUSK
PHILADELPHUS LEM. 'BELLE ET OILE'	Uægte Jasmin	CO/IK	BUSK
PHYSOCARPUS OPU. 'DIABOLO'(R)	Blærespiræa	CO/IK	BUSK
SYRINGA MEYERI 'Flowerfesta White'	Dværgsyren	CO/IK	BUSK
RIBES SANGUINEUM 'KOJA'	Blodribs	CO/IK	BUSKE
VIBURNUM OPULUS	Kvalkvæd/Ulfsrøn	CO/IK	BUSKE
BERBERIS THUNB. 'ORANGE ICE'	Berberis	CO/IK	BUSKE
SORBUS AUCUPARIA	Almindelig Røn	SHO K	12-14 CM
ACER PSEUDOPLAT. 'ROTTERDAM'	Ahorn	SHO K	12-14 CM
VINCA MINOR 'Alba'	Singrøn, Vintergrøn	CO	
ANEMONE nemorosa	Anemone	CO	
ANEMONE japonica 'Königin Charlotte'	Høstanemone	CO	
RUDBECKIA fulgida 'Goldsturm'	Solhat	CO	
HOSTA lancifolia	Funkia	CO	
HOSTA sieboldiana	Funkia	CO	
HELLEBORUS niger Christmas Carol	Julerose	CO	

Det nye bed – blomsterløg (Indkøbt på bulbi.nl)

Vare	Pris	Antal	Subtotal
 Queen of night Tulipaner 25Stykker	9,13 €	- 1 +	9,95 € × Fjern
 Jaap groot Tulipaner 20Stykker	8,21 €	- 5 +	44,75 € × Fjern
 White triumphator Tulipaner 80Stykker	27,48 €	- 1 +	29,95 € × Fjern
 Apricot beauty Tulipaner 100Stykker	29,31 €	- 1 +	31,95 € × Fjern
 Double mixed Påskeliljer og Pinseliljer 60Stykker	25,23 €	- 1 +	27,50 € × Fjern
 Galanthus woronowii Vintergækker 300Stykker	32,06 €	- 1 +	34,95 € × Fjern
 Galanthus elwesii Vintergækker 200Stykker	29,82 €	- 1 +	32,50 € × Fjern
 Continental Tulipaner 20Stykker	8,21 €	- 2 +	17,90 € × Fjern

Om vintergækkerne				
Februar	<i>Galanthus woronowii</i>	1-25 cm	hvid	https://www.bulbi.nl/da/galanthus-woronowii-v21276-config
Februar	<i>Galanthus elwesii</i>	1-25 cm	hvid	https://www.bulbi.nl/da/galanthus-elwesii
Om påskeliljerne				
marts, april	<i>Double mixed</i>	40-60 cm	hvid-gul-abrikos	https://www.bulbi.nl/da/double-mixed-v31063-config
Om tulipanerne				
marts, april	<i>Jaap groot</i>	40-60 cm	lysegul, sort midte	https://www.bulbi.nl/da/jaap-groot-v27973-config
April	<i>Apricot beauty</i>	25-40 cm	Abrikos	https://www.bulbi.nl/da/apricot-beauty-v1314-config
April	<i>Continental</i>	40-60 cm	mørk	https://www.bulbi.nl/da/continental
Maj	<i>Queen of night</i>	40-60 cm	mørk	https://www.bulbi.nl/da/queen-of-night

<i>maj</i>	<i>White triumphator</i>	<i>40-60 cm</i>	<i>hvid</i>	<i>https://www.bulbi.nl/da/white-triumphator</i>
------------	--	---------------------	-------------	--

Forårsløg på resten af matriklen

			Ved raftehegne t	Ved hjørnet 8	Bedet ved vaskeriet	Opgang 39	133-137	(Modtaget 25. okt) / I alt
Tom Pouce		April, 40-60 cm	8		7			15
Design impression		Maj, 40-60 cm	15	10				25
Mango Charm		April, 40-60 cm				80		80
Continental		April, 50 cm	10	5	5			20
Saxatilis		April/Maj, 1-25 cm			25			25
Iris blue magic hollandica		Maj/juni, 60-85 cm			50			50
Jaap Croot		Maj, 45 cm	15	5			40 (Rød væg)	60
Orange cassini		April, 25-40 cm					25 (Gul Væg)	25
Galanthus elwesii		Februar/ma rts, 15 cm	50	40	10		100	200
Puschkinia scilloides var. Libanotica		April, 1-25 cm		25	25			50

Plantelister 2023 og før

Findes kun på papir - se viceværtens mappe